

SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI (SA) 2019 YILI İKİNCİ ÇEYREK GERÇEKLEŞMELERİNE İLİŞKİN KISA NOT

2019 Yılı İkinci Çeyrek ve İlk Yarıyıl Gerçekleşmeleri:

Milyar SAR	İkinci Çeyrek		% Değ.	Birinci Yarıyıl		% Değ.
	2018	2019	2019/2018	2018	2019	2019/2018
Petrol Gelirleri	184.165	174.910	-5,03	298.112	343.997	15,39
Petrol Dışı Gelirler	89.423	85.797	-4,05	141.739	162.115	14,38
Toplam Gelirler	273.588	260.707	-4,71	439.851	506.112	15,06
Harcamalar	280.950	294.226	4,73	481.542	511.796	6,28
Denge	-7.362	-33.519	355,30	-41.691	-5.684	-86,37

Milyar \$	İkinci Çeyrek		% Değ.	Birinci Yarıyıl		% Değ.
	2018	2019	2019/2018	2018	2019	2019/2018
Petrol Gelirleri	49.111	46.643	-5,03	79.497	91.733	15,39
Petrol Dışı Gelirler	23.846	22.879	-4,05	37.797	43.231	14,38
Toplam Gelirler	72.957	69.522	-4,71	117.294	134.963	15,06
Harcamalar	74.920	78.460	4,73	128.411	136.479	6,28
Denge	-1.963	-8.938	355,30	-11.118	-1.516	-86,37

Kaynak: Suudi Arabistan Krallığı Maliye Bakanlığı

2019 yılı birinci çeyreğinden uzun bir aradan sonra verilmiş olan bütçe açığının ikinci çeyrekte bütçe açığına dönüşerek, yılın ilk yarısında az da olsa bütçe açığı oluşmasına sebep olması dikkati çekmektedir. Söz konusu gelişme gelirlerde ikinci çeyrekte meydana gelen azalma ile yaklaşık aynı miktarda harcamaların artması sonucu oluşmuştur. Ancak yine de yılın ilk yarısı itibarıyla karşılaştırıldığında 2019 yılının 2018 yılına göre daha iyi bir performans gösterdiği görülmektedir.

Gelirler:

2019 yılı ikinci çeyrek gelirleri, kurumlar vergisi hariç diğer vergi kalemlerinde yüksek oranlı artışlar kaydedilmesine rağmen, petrol gelirleri ve kurumlar vergisi gelirlerindeki %5 oranındaki gerileme sonucu azalmıştır. Zekât gelirlerinde görülen yüksek oranlı artış da bütçenin gelir kalemine artı katkı sağlamıştır. Öte yandan, merkez bankası ve Kamu Yatırım Fonu kaynaklı diğer gelirler kaleminde yaşanan yaklaşık %40 oranındaki azalma da yine gelirlerin %5 azalmasında etkili olmuştur.

Aynı yılın ilk yarısı itibarıyla bakıldığında ise gelirlere miktar olarak en önemli katkıyı petrol gelirlerinin yaptığı görülürken, artış oranı bazında ise dolaylı vergiler ile zekât gelirlerinin bütçe gelirlerine önemli katkı sağladığı gözlenmektedir.

Ham petrol piyasasındaki gelişmeler ise 2019 yılının ikinci yarısında petrol gelirlerinin bütçenin gelirler kalemine beklenenden az katkı sağlayabileceğini düşündürmektedir.

Giderler:

2019 yılı ikinci çeyreğinde, bütçenin giderler kısmında ilk dikkati çeken gelişme ise, daha önceki dönemlerde artış yaşanan personel giderlerinin artmamasıdır. Öte yandan son yıllarda, bütçe açıklarının finansmanında daha fazla borçlanmanın kullanılması sonucu finansal harcamalarda artış meydana gelmiş olması bir diğer dikkati çeken gelişmedir. Bununla birlikte 2030 vizyonu gerçekleştirme programları çerçevesinde yapılan harcamalara bağlı olarak kamu sermaye harcamaları 13 milyar SAR yani %27 oranında artış kaydetmiştir.

İlk altı aylık bütçe harcamaları incelendiğinde ise tüm kamu harcamalarının yaklaşık %50'sini oluşturan personel harcamalarındaki artışın oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Yine borçlanma enstrümanlarının bir süredir kullanılıyor olmasına bağlı olarak bu dönemde de finansman harcamaları %71 oranında artış kaydetmiştir. Öte yandan, açıklanan çeşitli destek paketlerine bağlı olarak ise destek kaleminde %100'ün üzerinde artış meydana gelmiştir. **İlk yarı yıl sonunda yapılan harcama tutarı yılın geneli için öngörülen harcama tutarının %46'sı seviyesinde gerçekleşerek harcama bazında başarılı bir performans sergilenmiştir.**

Bütçe Dengesi ve Finansmanı:

Bütün bu gelişmeler sonucu bütçe açığı 2019 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %300'ün üzerinde artarak yaklaşık 34 milyar SAR (yaklaşık 9 milyar \$) seviyesine ulaşırken, aynı yılın ilk yarısında ise, ilk çeyrekteki bütçe performansına bağlı olarak, yaklaşık 6 milyar SAR (1,5 milyar \$) açık vermiştir.

2019 yılı ilk altı aylık dönemi sonunda iç borç stokunun yaklaşık 40 milyar SAR (yaklaşık 11 milyar \$), dış borç stokunun ise 28 milyar SAR (7,5 milyar \$) artış kaydettiği görülmektedir.